

חוק שיווי זכויות האשה, התשי"א-1951¹

מטרת החוק

(תיקון התשי"ס)

1. חוק זה מטרתו לקבוע עקרונות להבטחת שוויון מלא בין האישה לבין האיש, ברוח העקרונות שבהכרזה על הקמת מדינת ישראל.

שיווי לפני החוק

(תיקון התשי"ס)

1א. (א) דין אחד יהיה לאשה ולאיש לכל פעולה משפטית; וכל הוראת חוק המפלה לרעה את האשה, באשר היא אשה, לכל פעולה משפטית - אין נוהגים לפיה.

(ב) לענין סעיף קטן (א), אין נפקא מינה אם ביסוד פעולה שתוצאתה היא הפליה היתה כוונה להפלות, או לא.

אבחנה מותרת והעדפה מתקנת

(תיקון התשי"ס)

1ב. אין רואים כפגיעה בשוויון או כהפליה אסורה כל אחד מאלה:

(1) אבחנה בין אישה לבין איש, במידה שהיא מתחייבת מהשונויות העניינית שביניהם, או מאופיו או ממהותו של הענין;

(2) הוראה או פעולה, שנועדה לתקן הפליה קודמת או קיימת של נשים, או הוראה או פעולה, שנועדה לקדם את שוויון.

שמירת זכויות

(תיקון התשי"ס)

1ג. הוראות חוק זה באות להוסיף על זכויות האישה לפי כל דין, הסכם קיבוצי, חוזה עבודה או חוזה אחר, ולא לגרוע מהן.

קנינה של אשה נשואה

2. לאשה נשואה תהיה כשרות מלאה לקנין ולעשייה בקנינים כאילו היתה פנויה; ואין קניניה שרכשה לפני הנישואין נפגעים על ידי קשר הנישואין.

אפוטרופסות שווה

3. (א) האם והאב כאחד הם האפוטרופסים הטבעיים על ילדיהם; מת אחד ההורים, הנשאר בחיים הוא האפוטרופוס הטבעי.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לפגוע בכוחו של בית משפט או בית דין מוסמך לנהוג בענייני אפוטרופסות על ילדים, הן על גופם והן על רכושם, בהתחשב עם טובת הילדים בלבד.

רישום שמות שני ההורים

(תיקון התשי"ח (מס' 3))

3א.² הדורש מאדם לציין בטופס או במסמך אחר, את שם הורה, ידרוש בו כי יציין שמותיהם של שני ההורים, ככל שאלה ידועים לאותו אדם.

(תיקון התשכ"ה)

4. (בוטל).

נישואין וגירושין

5. אין חוק זה בא לפגוע בדיני איסור והיתר לנישואין ולגירושין.

1. ס"ח 82, התשי"א (26.7.1951), עמ' 248. הצ"ח 75, התשי"א, עמ' 190.

תיקונים: ס"ח 446, התשכ"ה (10.2.1965), עמ' 82. הצ"ח 344, התשי"ח, עמ' 212;

ס"ח 1735, התשי"ס (9.4.2000), עמ' 167. הצ"ח 2801, התשנ"ט, עמ' 371;

ס"ח 2008, התשס"ה (29.6.2005), עמ' 528. הצ"ח - כנסת 75, התשס"ה, עמ' 140;

ס"ח 2017, התשס"ה (1.8.2005), עמ' 717 [התשס"ה (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 78, התשס"ה, עמ' 151;

ס"ח 2024, התשס"ה (10.8.2005), עמ' 913 [התשס"ה (מס' 3)]. הצ"ח - ממשלה 175, התשס"ה, עמ' 767;

ס"ח 2118, התשס"ח (25.11.2007), עמ' 35. הצ"ח - כנסת 173, התשס"ח, עמ' 2;

ס"ח 2155, התשס"ח (11.6.2008), עמ' 532 [התשס"ח (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 220, התשס"ח, עמ' 250;

ס"ח 2166, התשס"ח (14.7.2008), עמ' 645 [התשס"ח (מס' 3)]. הצ"ח - כנסת 233, התשס"ח, עמ' 322;

ס"ח 2294, התשע"א (10.4.2011), עמ' 802. הצ"ח - כנסת 369, התשע"א, עמ' 102;

ס"ח 2438, התשע"ד (10.3.2014), עמ' 339. הצ"ח - כנסת 538, התשע"ד, עמ' 62 (תיקון עקיף במסגרת תיקון מס' 3 לחוק שכר שווה לעובדת ולעובד).

2. תחילתו של סעיף 3א ביום 14.1.2009.

שויון בזכויות חברתיות

(תיקון התשי"ס)

6. לכל אישה ואיש שווה לקיום בכבוד אנושי, ובכלל זה לשוויון בתחומי העבודה, החינוך, ההשכלה, הבריאות, הדיור, איכות הסביבה והרווחה החברתית.

זכות האישה על גופה

(תיקון התשי"ס)

א6. לכל אישה זכות מלאה על גופה; אין בהוראת סעיף זה כדי להתיר איסורים שנקבעו בדין.

הגנה מפני אלימות

(תיקון התשי"ס)

ב6. לכל אישה זכות להגנה מפני אלימות, הטרדה מינית, ניצול מיני וסחר בגופה.

ייצוג הולם

[תיקונים: התשי"ס, התשס"ה (מס' 2)]

ג6. (א) בגוף ציבורי ובעודות המכרזים והמינויים של גוף ציבורי, יינתן ביטוי הולם בנסיבות הענין, לייצוגן של נשים בסוגי המשרות ובדירוגים השונים בקרב העובדים, ההנהלה, הדירקטוריון והמועצה, ובלבד שאם לצורך ביצוע הוראה זו נדרשת העדפת אישה, תינתן העדפה כאמור אם המועמדים בני שני המינים הם בעלי כישורים דומים.
(א1) (בוטל).

(ב) נקבע בחוק כי ימונו להנהלה, לדירקטוריון או למועצה של גוף ציבורי נציגים או חברים כלהלן, לא יחולו עליהם הוראות סעיף זה:

(1) נציגים של גופים או של ארגונים המנויים באותו חוק, אלא אם כן לגוף או לארגון יותר מנציג אחד;

(2) חברים המכהנים בגוף בתוקף היותם נבחרי ציבור.

(ג) בסעיף זה -

"גוף ציבורי" - כל אחד מאלה:

(1) משרד ממשלתי, לרבות יחידותיו ויחידות הסמך שלו;

(2) רשות מקומית;

(3) חברה עירונית, כהגדרתה בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985;

(4) תאגיד או גוף ציבורי אחר שהוקם בחוק;

(5) חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, אלא אם כן קבע שר המשפטים, באישור הוועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת (בחוק זה - הוועדה לקידום מעמד האישה), לענין העובדים, כי חובת הייצוג כאמור בסעיף קטן (א) לא תחול;

"הנהלה", "דירקטוריון" ו"מועצה" - לרבות כל גוף הממלא תפקיד כאמור או תפקיד הדומה לו אף אם כינויו שונה.

ייצוג הולם בוועדת בדיקה ממשלתית, בוועדת חקירה, בוועדה ציבורית ובצוות לעיצוב מדיניות לאומית

[תיקונים: התשס"ה (מס' 2), התשס"ח, התשע"א]

ג6. (א) בסעיף זה ובסעיף 2ג6 -

"חוק הרשות לקידום מעמד האישה" - חוק הרשות לקידום מעמד האישה, התשנ"ח-1998;

"הרשות" - הרשות לקידום מעמד האישה כמשמעותה בחוק הרשות לקידום מעמד האישה;

"וועדת בדיקה ממשלתית" - ועדת בדיקה ממשלתית לפי חוק הממשלה, התשס"א-2001;

"וועדת חקירה" - ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968;

"וועדה ציבורית" - ועדה שבחבריה נציג ציבור;

"צוות" - ועדה או גוף אחר שהוקם לשם עיצוב מדיניות לאומית בכל נושא לרבות בנושאי חוץ או בטחון, או לשם מניעה, ניהול או פתרון של סכסוך מדיני או בין-לאומי, לרבות ניהול משא ומתן, ובכלל זה לקראת חתימה על הסכם ביניים או על חוזה שלום.

(ב) בוועדת בדיקה ממשלתית, בוועדה ציבורית ובצוות שמיינו הממשלה, ראש הממשלה, שר, סגן שר או מנהל כללי של משרד ממשלתי (בסעיף זה - גוף ממנה), יינתן ביטוי הולם, בנסיבות הענין, לייצוגן של נשים ממגוון קבוצות האוכלוסיה.

(ב1) (ב1) במטרה לקדם את מימוש חובת הייצוג ההולם של נשים בוועדות כאמור בסעיף זה, תקים הרשות מאגר שיכלול

פרטים של נשים שנתנו את הסכמתן לכך כאמור בפסקה (4) ואשר מתאימות על פי כישוריהן, לדעת מנהלת הרשות או מי שהסמיכה לכך, להיות מועמדות להתמנות לאותן ועדות (בסעיף זה - המאגר); הרשות תפרסם הודעה בדבר הקמת המאגר והתנאים להיכלל בו.

(2) במאגר ייכללו פרטים על פי סיווגים אלה: שם, תחומי מומחיות, השכלה, הכשרה, ניסיון.

- (3) אישה הרואה את עצמה מתאימה להיכלל במאגר, רשאית להגיש בקשה שבה יפורטו השכלתה, הכשרתה וניסיונה; הרשות רשאית לפנות ביוזמתה לנשים בבקשה להכליל במאגר.
- (4) (א) לא תיכלל אישה במאגר אלא אם כן נתנה את הסכמתה לכך בכתב, לאחר שהרשות מסרה לה הודעה הכוללת את האמור בסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981; אישה רשאית לבחור לאילו סוגי גופים יהיה ניתן להעביר את פרטיה הכלולים במאגר.
- (ב) אישה רשאית לבקש בכתב כי פרטיה יוסרו מהמאגר; הגישה אישה בקשה כאמור, יוסרו הפרטים.
- (5) (א) לא איתר גוף ממנה אישה שתמונה כחברה בוועדה כאמור בסעיף קטן (ב), יבקש מהרשות לקבל את פרטי המאגר הנוגעים לתחום המיני והרשות תעביר לו את הפרטים כאמור.
- (ב) הגוף הממנה יעיין בפרטים שקיבל בהתאם לפסקת משנה (א) בטרם ימנה את חברי הוועדה, ויבדוק את התאמת הנשים שלגביהן קיבל פרטים כאמור, בין השאר בהתחשב בתחום מומחיותן, השכלתן, הכשרתן וניסיוןן; מידע שהועבר לפי הוראות סעיף קטן זה, לא ייאגר מעבר לנדרש לצורך השימוש שלו הוא נועד והוא יימחק מיד בתום השימוש בו.
- (6) על אף האמור בפרק ד' לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, לא יעשה אדם או גוף שימוש במאגר אלא לצורך ביצוע הוראות סעיף זה.
- (ג) גוף ממנה ידווח לרשות בכתב על כל מינוי של ועדה או צוות כאמור בסעיף קטן (ב), מיד לאחר המינוי ובטרם החלו הוועדה או הצוות בפעולתם; על דיווח כאמור בסעיף קטן זה יחולו הוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ד) של סעיף 7 לחוק הרשות לקידום מעמד האישה, בשינויים המחוייבים.
- (ד) קיבלה הרשות דיווח לפי סעיף קטן (ג), וסברה כי במינוי לא ניתן ביטוי הולם לייצוג נשים, כאמור בסעיף קטן (ב), תפנה מיד לגוף הממנה, ותפרט את עמדתה בנושא; פנתה הרשות לגוף ממנה כאמור, תודיע על כך מיד לוועדה לקידום מעמד האישה, כן תודיע הרשות לוועדה לקידום מעמד האישה על תוצאות כל פניה כאמור.
- (ה) הרשות תמסור לוועדה לקידום מעמד האישה דין וחשבון שנתי ובו יפורטו המינויים שנמסרו לה לגביהם דיווח לפי סעיף קטן (ג), עמדתה של הרשות בנושא הייצוג ההולם לגבי כל מינוי, ואופן טיפולה בנושא.
- (ו) הוראות סעיף קטן (ב) יחולו גם על ועדת חקירה שנשיא בית המשפט העליון ממנה את חבריה והוא יהיה רשאי לעיין במאגר בטרם קבלת החלטתו בעניין מינוי חברי הוועדה.

חוות דעת מגדרית

(תיקון התשס"ח)

226. הועברה לוועדה מוועדות הכנסת (בסעיף זה - הוועדה) הצעת חוק, לרבות הצעת חוק תקציב שנתי, או הובאה לאישור הוועדה או להתייעצות עמה חקיקת משנה, אשר יש להן השלכות על השוויון בין נשים לגברים או הנוגעות לתחום מתחומי פעולתה של הרשות, תגיש הרשות לוועדה חוות דעת בדבר ההשלכות האמורות (בסעיף זה - חוות דעת מגדרית); חוות הדעת המגדרית תונח על שולחן הוועדה לקראת הדיון בעניין.

איסוף, עיבוד ופרסום של מידע לפי מין על ידי גוף ציבורי

[תיקונים: התשס"ח (מס' 2), התשע"ד]

336. (א) גוף ציבורי העורך דרך קבע איסוף ועיבוד של מידע הנוגע ליחידים, ומפרסמו לציבור במסגרת פרסום כללי שנועד לשמש גם למטרות סטטיסטיות, יכלול בפעולותיו כאמור התייחסות למין; השר או ראש גוף אחר הממונה על הגוף הציבורי (בסעיף זה - הגורם הממונה) רשאי לקבוע, לעניין מסוים, כי יש טעמים המצדיקים שלא לעשות כן.

(ב) הגורם הממונה רשאי לקבוע כי איסוף ועיבוד של מידע ופרסומו כאמור בסעיף קטן (א) יכללו התייחסות למין, אף אם אינם נוגעים ליחידים, בעניינים שיש להם השלכות מגדריות.

(ג) בסעיף זה, "גוף ציבורי" - משרד ממשלתי, לרבות יחידותיו ויחידות הסמך שלו, רשות מקומית, חברה ממשלתית ותאגיד אחר שהוקם בחוק.

שירות בכוחות הביטחון

(תיקון התש"ס)

26. (א) לכל אישה המועמדת לשירות בכוחות הביטחון, או המשרתת בהם, זכות שווה לזכותו של האיש למלא כל תפקיד, או להיות מוצבת בכל תפקיד; לא יראו פגיעה בזכות זו אם הדבר מתחייב ממהותו או מאופיו של התפקיד.

(ב) בסעיף זה, "כוחות הביטחון" - צבא הגנה לישראל, משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר וארגוני הביטחון האחרים של המדינה.

תחולה

7. (א) כפוף להוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), כל רשות מרשויות השלטון חייבת לכבד את הזכויות שלפי חוק זה.

(ב) כל בתי המשפט ינהגו לפי חוק זה; כן ינהג לפי חוק זה כל בית דין המוסמך לדון בענייני המעמד האישי, אלא אם כל הצדדים הם בני שמונה-עשרה שנה ומעלה והסכימו לפני בית הדין, מרצונם הטוב, להתדיין לפי דיני עדתם.
(ג) הוראות חוק זה לא יחולו על מינוי לתפקיד דתי בהתאם לדיון הדתי, ובכלל זה על מינוי רבנים ובעלי תפקידים שיפוטיים בבתי דין דתיים.

שמירת דינים

[תיקונים: התש"ס, התשס"ה (מס' 3)]

7א. (א) אין בהוראות חוק זה, כפי שתוקנו בחוק שיווי זכויות האישה (תיקון מס' 2), התש"ס-2000 (להלן - החוק המתקן), כדי לפגוע -

- (1) בתוקפו של דין שהיה קיים ערב תחילתו של החוק המתקן;
- (2) בהוראות שענינן גיל פרישה, גמלה או תגמול אחר, שנקבעו בהסכם קיבוצי או בתקנון של קופת גמל כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, לפני מועד תחילתו של החוק המתקן.
- (ב) שינויים ותיקונים בענינם האמורים בסעיף קטן (א)(2), שנקבעו בדיון, בהסכם קיבוצי או בתקנון של קופת גמל, ייעשו, לאחר תחילתו של החוק המתקן, בשים לב לעקרונות שנקבעו בחוק זה.

תיקון פקודת החוק הפלילי, 1936

8. פקודת החוק הפלילי, 1936, תתוקן כך:

- (א) פסקה (ג) של הסייג לסעיף 181 - בטלה;
- (ב) אחרי סעיף 181 יבוא סעיף זה:

181א. התיר האיש קשר הנישואין על כרחה של האשה, **התרת קשר נישואין על כרחה של אשה** את האשה להתרת קשר הנישואין - האיש אשם בפשע ודינו מאסר עד חמש שנים.

ביצוע

9. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה.

פנחס רוזן
שר המשפטים

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

חיים ווייצמן
נשיא המדינה